

بررسی دستاوردهای سیدالشهدای خدمت/آغاز تولید در اولین میدان نفتی "تمام ایرانی" در دولت مردمی| آغاز تولید در اولین میدان نفتی "تمام ایرانی" در دولت مردمی

عملیاتی شدن پروژه میدان نفتی سپهر و جفیر در دولت شهید رئیسی، نه تنها نقش مهمی در افزایش تولید نفت کشور ایفا کرد، بلکه زمینه توسعه منطقه غرب کارون را نیز فراهم کرده و ظرفیت اشتغالزایی بالایی برای به کارگیری سرمایه انسانی کشور ایجاد کرده است و با افزایش تولید نفت از این میدان در سالیان آتی، این نقش، پررنگتر هم خواهد شد.

به گزارش **مشعل نیوز**؛ میدان نفتی سپهر و جفیر حدود ۳۵۲ کیلومتر

مربع مساحت دارد و با ۲۳ کیلومتر طول و ۲۷ کیلومتر عرض در شرق میدان نفتی آزادگان در غرب کارون واقع شده است. ابتدا میدان نفتی جفیر در شرق میدان آزادگان، شمال یادآوران و غرب آب تیمور کشف و در سالهای ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۷ چهار حلقه چاه در این میدان حفاری و ۴ مخزن ایلام، سروک، گدوان و فهلیان در این میدان شناسایی شد. میدان نفتی سپهر هم در جنوب میدان جفیر در سال ۱۳۹۱ توسط شرکت مدیریت اکتشاف کشف شد.

نخستین پروژه توسعه یک میدان نفتی با سرمایه و توان تخصصی ایرانی

در سال ۱۳۹۶، با مطالعات انجام شده از سوی وزارت نفت، ارتباط ساختاری مخازن دو میدان جفیر و سپهر و لزوم توسعه یکپارچه آنها به منظور حداکثر کردن ثروت ملی به اثبات رسید و در روز ۲۷ اسفند ۱۳۹۶، توسعه و بهره برداری از میدان یکپارچه سپهر و جفیر در قالب قراردادهای IPC توسط وزارت نفت به گروه انرژی پاسارگاد واگذار شد. این برای نخستین بار بود که یک شرکت اکتشاف و تولید ایرانی به عنوان پیمانکار اصلی در قراردادهای جدید نفتی موسوم به IPC ایفای نقش کرد و نخستین پروژه توسعه یک میدان نفتی با سرمایه و توان تخصصی یک شرکت ایرانی است.

این قرارداد برای یک دوره ۲۰ ساله امضا شد و هدف از آن دستیابی به تولید روزانه حداکثر ۱۱۰ هزار بشکه نفت و تولید تجمعی حدود ۵۱۲ میلیون بشکه در ۲۰ سال است. مهم‌ترین بخشهای شرح کار این قرارداد شامل مطالعه و تهیه سناریوی توسعه بهینه میدان، تعمیر چاه‌های موجود، نصب پمپ‌های درون‌چاهی، حفاری چاه‌های عمودی و افقی در لایه‌های مخزنی فهلیان و ایلام (در مجموع ۱۲۶ چاه) و چهار چاه پساب، انجام عملیات شکافت، تزریق آب و گاز به منظور بهبود ضریب بازیافت این میدان‌ها و ساخت خطوط جمع‌آوری و انتقال نفت و خطوط انتقال برق اعلام شده بود.

پس از انعقاد قرارداد، شرکت اکتشاف، توسعه و تولید پاسارگاد که از طرف شرکت گسترش انرژی پاسارگاد (به عنوان سرمایه گذار و شرکت دارای صلاحیت E&P) در سال ۱۳۹۴ تاسیس شده بود، توسعه میدان را آغاز کرد. میزان سرمایه گذاری در این طرح ملی معادل ۲.۸ میلیارد دلار است که به طور کامل توسط بخش خصوصی تامین می شود.

آغاز تولید بیش از پنجاه هزار بشکه نفت در روز

سرانجام روز هجدهم اسفندماه ۱۴۰۲ با دستور رئیس جمهور و با حضور

وزیر نفت بهره برداری رسمی از میدان نفتی سپهر و جفیر با ظرفیت تولید بیش از پنجاه هزار بشکه در روز آغاز شد. این میزان تولید نفت، با پشتوانه تولیدات داخلی و تجهیزات بومی محقق شد. بومسازي تجهیزات تکميل چاه با فشار ۱۰ هزار پام برای نخستين بار فعاليت هفت دکل همزمان و دستیابی به نرخ حفاری ۶ هزار و ۱۰۰ متر در ماه حفاری بیش از ۵۵ هزار متر تا کنون و نصب، اجرا و تکميل ۵۱ كيلومتر خط لوله جريانی نفت و احداث بیش از ۳۲ كيلومتر جاده دسترسی و معابر توسط متخصصان وزارت نفت و بخش خصوصی ایرانی محقق شد.

تعداد چاه‌ها تا انتهای طرح ۱۳۵ حلقه چاه خواهد بود که روزانه ۱۱۰ هزار بشکه نفت در پایان اجرای قرارداد از میدان‌های سپهر و جفیر تولید می‌شود. بر اساس این قرارداد، تولید فاز نخست ۳۶ هزار بشکه در روز با حفر ۱۲ حلقه چاه خواهد بود که تاکنون کار حفاری ۱۱ حلقه چاه به انجام رسیده و حفاری چاه دوازدهم نیز در گام پایانی خود قرار دارد؛ چاه‌هایی که در لایه فلهیان و در عمق بیش از ۴۶۰۰ متر و با فشار بالای ۱۰ هزار پی‌اس‌آی به مخزن نفتی رسیده‌اند. با توجه به فشار بالای این مخزن نفتی، استفاده از تجهیزات سرچاهی معمول امکان‌پذیر نبود و از همین رو در جریان توسعه میدان‌های سپهر و جفیر بومسازي تجهیزات تکميل چاه با فشار ۱۰ هزار پی‌اس‌آی برای نخستين بار در کشور به انجام رسید.

در مجموع در این میدان‌ها بیش از ۶۰ هزار متر حفاری تاکنون انجام شده و با فعاليت هفت دکل حفاری همزمان، رکورد حفاری ۶۱۰۰ متر در ماه به ثبت رسیده است. همچنین کاهش مدت زمان حفاری از ۳۳۰ روز به ۹۰ روز در عمیق‌ترین چاه، نصب، اجرا و تکميل ۵۱ كيلومتر خط لوله جريانی نفت و احداث بیش از ۳۲ كيلومتر جاده دسترسی و معابر از دیگر اقدام‌هایی است که در توسعه میدان‌های سپهر و جفیر به انجام رسیده است. با این اقدام‌ها و با سرمایه‌گذاری ۳۳۰ میلیون دلاری بخش خصوصی در این میدان‌ها تا این جای کار، فتح یکی از عمیق‌ترین و پرچالش‌ترین لایه‌های نفتی ایران با اتکا بر مدیریت، دانش و سرمایه ایرانی محقق شد.

بیشترین حجم استفاده از ساخت داخل در قراردادهای بالادستی

از جمله ویژگی‌های مهم طرح توسعه میدان سپهر-جفیر که می‌توان از آن نام برد، این است که این طرح نخستين قرارداد سرمایه گذاری و توسعه میدان با شرکت کاملاً ایرانی بوده و بیشترین حجم سرمایه

گذاری محقق شده در قراردادهای بالادستی بخش خصوصی را محقق کرده است، همچنین این طرح بیشترین حجم استفاده از ساخت داخل در قراردادهای جدید بالادستی و بیشترین تعداد دکل همزمان و سرعت توسعه در قراردادهای جدید بالادستی، نخستین ساخت داخل تجهیزات تکمیل ۱۰ هزار PSI و رانش موفق آنها و بیشترین تولید نفت در قراردادهای جدید بالادستی را رقم زده است.

نکته مهم در این میان آن است که میزان تولید نفت از چاه‌ها میدان‌های سپهر و جفیر با تولیدی شدن چاه‌ها افزایش یافته است که می‌تواند در ادامه باعث افزایش پیش‌بینی نفت قابل استحصال از این میدان‌ها باشد. در واقع می‌توان از میدان نفتی سپهر و جفیر به عنوان بلوغ توسعه ایرانی در جوانترین میدان نفتی یاد کرد چراکه این میدان کاملاً ایرانی بوده و منشأ ظهور توانمندی مهندسان ایرانی است که در دولت سیزدهم متولد شده است.